

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ИНОВАЦИИ

09
13

ДОКЛАД

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите, № 51-554-01-22, внесен от Богдан Валериев Богданов и група народни представители на 24 януари 2025 г. и Законопроект за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите, № 51-554-01-63, внесен от Александър Койчев Иванов и група народни представители на 12 март 2025 г.

На свое редовно заседание, проведено на 2 април 2025 г., Комисията по икономическа политика и иновации разгледа и проведе публично обсъждане по Законопроектите за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите, внесени от Богдан Богданов и група народни представители и Александър Иванов и група народни представители.

Със законопроекта, внесен от Богдан Богданов и група народни представители, се въвеждат мерки по прилагането на Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора, като основно са прецизирани текстове, които съдържат позовавания на чл. 14 от Регламента след последното му изменение от 23 юни 2023 г.

Законът за насърчаване на инвестициите и правилника за прилагането му формират правното основание за прилагане на две схеми за държавна помощ в режим на групово освобождаване - регионална инвестиционна помощ по чл. 14 и държавна помощ за обучение по чл. 31 от Регламента. Схема за помощ е всеки акт въз основа, на който и без да се изисква допълнителни мерки за прилагане, може да се предостави индивидуална помощ на предприятията, определени в този акт.

Одобряване на приложимите по Закона за насърчаване на инвестициите схеми за регионална помощ и помощ за обучение ще се извърши след привеждането на закона и правилника за прилагането му в съответствие с регламента. Така ще се продължи прилагането на финансовите насърчителни мерки за сертифицираните инвестиционни проекти. С промените в закона се предлага и разграничаване на финансовите мерки с оглед приложимостта на изискванията на Регламента и на известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, § 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз. Причините за подобно разграничение се състоят в същността на самите мерки.

Предвиден е срок от три месеца след влизането в сила на закона, в който правилникът за прилагане на закона да се приведе в съответствие с него и с регламента, като е посочено, че схемата за регионална инвестиционна помощ и схемата за помощ за обучение са със срок на валидност до 31 декември 2023 г. Схемата за регионална инвестиционна помощ и схемата за помощ за обучение, освободени от задължението за уведомяване, няма да се прилагат до привеждането на правилника за прилагане на закона в съответствие с регламента. Министърът на иновациите и растежа, който е администратор на помощ, ще изготвя обобщена информация за всяка схема и ще я предоставя на Европейската комисия по реда и в сроковете, предвидени в чл. 29 от Закона за държавните помощи и чл. 11, буква „а“ от Регламент (ЕС) № 651/2014.

Законопроектът, внесен от Александър Иванов и група народни представители, има за цел да подобри ефективността на мерките за насърчаване на инвестициите, да опрости и направи по-прозрачни изискванията към инвестиционните проекти. Предвидена е възможност за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за приоритетни инвестиционни проекти в преработващата промишленост, както и в образованието и научните изследвания.

Предвижда се оптимизиране на сроковете за административно обслужване на инвеститорите и за отговор от страна на Българската агенция за инвестиции и кметовете на общините.

Съществена промяна е въвеждането на механизъм за контрол върху кметовете на общини при сертифициране на общински инвестиционни проекти.

Намалява се изискването за минимално самоучастие на инвеститора със собствен или друг привлечен частен капитал от 40 % на 25 %.

Със законопроекта се предвижда схемата за помощ за обучение да не се ограничава само до придобиване на професионална квалификация.

Регламентира се изрично възможността да се прилагат насърчителни мерки и при изпълнението на общ инвестиционен проект между две или повече юридически лица, а не само по отношение на дъщерни дружества, каквато е действащата уредба. Въвежда се прединвестиционно обслужване на приоритетни инвестиционни проекти и сключването на меморандуми с потенциални инвеститори. За по-добро обслужване на инвеститорите в съкратени срокове е предвидена възможност Българската агенция за инвестиции да осъществява координация с други ведомства, като във всяко ведомство се определя най-малко един служител, който да предоставя на агенцията информация от компетентността на ведомството.

Предлага се замяна на понятието „еднолично търговско дружество с държавно или общинско участие“ с „публично предприятие“ съгласно Закона за публичните предприятия.

Предвижда се закупуването на земя без търг или конкурс за сертифициран инвестиционен проект. Въвеждат се понятията индустриална зона и технологичен парк, които са различни от понятията по смисъла на Закона за индустриалните паркове.

Със законопроекта са прецизирани текстовете относно контрола върху изпълнението на инвестиционните проекти, като това задължение е вменено на БАИ, а контролът върху прилагането на финансовите насърчителни мерки - на Министерството на иновациите и растежа.

Законопроектът отговаря на изискванията на Закона за нормативните актове, указа за неговото прилагане и на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

Писмени становища в подкрепа на законопроектите и с конкретни предложения за изменение и допълнение са постъпили от Министерство на иновациите и растежа, Министерство на икономиката и индустрията, Българска агенция за инвестиции, Българска стопанска камара, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска стопанска камара и Конфедерация на работодателите и индустриалците в България.

Участие в дискусията взеха народните представители Даниел Лорер и Александър Иванов, и представители на АИКБ, БСК и КРИБ.

След представяне и обсъждане на законопроектите се проведе гласуване, което приключи при следните резултати:

1. По Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите, внесен от Богдан Богданов и група народни представители: „За“ – 14 (от ПГ на ГЕРБ-СДС – 5, ПГ „БСП-ОЛ“ – 2, ПГ „ИТН“ – 1, ПГ „ДПС“-ДПС – 1, ПГ „ПП-ДБ“ – 3 и ПГ „ДПС – НН“ – 2), без „Против“ и „Въздържали се“ - 2 народни представители (от ПГ ВЪЗРАЖДАНЕ).

2. По Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите, внесен от Александър Иванов и група народни представители: „За“ – 14 (от ПГ на ГЕРБ-СДС – 5, ПГ „БСП-ОЛ“ – 2, ПГ „ИТН“ – 1, ПГ „ДПС“-ДПС – 1, ПГ „ПП-ДБ“ – 3 и ПГ „ДПС – НН“ – 2), без „Против“ и „Въздържали се“ - 2 народни представители (от ПГ ВЪЗРАЖДАНЕ).

Въз основа на гореизложеното Комисията по икономическа политика и иновации предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите, № 51-554-01-22, внесен от Богдан Валериев Богданов и група народни представители на 24 януари 2025 г. и Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите, № 51-554-01-63, внесен от Александър Койчев Иванов и група народни представители на 12 март 2025 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ИКОНОМИЧЕСКА
ПОЛИТИКА И ИНОВАЦИИ:**

ПЕТЪР КЪНЕВ